T001 A HÀM I 38-Kinh Cưu La Đàn Đầu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

467 KINH CỨU LA ĐÀN ĐẦU – TRƯỜNG A HÀM I “Nhöõng gì laø taùm phaùp nhaø vua thaønh töïu? “Nhaø vua thuoäc doøng Saùt-lî, töø baûy ñôøi trôû laïi cha meï ñeàu chaân chaùnh, khoâng bò ngöôøi khinh cheâ. Ñoù laø thaønh töïu phaùp thöù nhaát. Nhaø vua thuoäc doøng toäc Saùt-lî, coù dung maïo ñoan chaùnh. Ñoù laø phaùp thöù hai. “Nhaø vua coù giôùi ñöùc taêng thaïnh, trí tueä ñaày ñuû. Ñoù laø phaùp thöù ba. Nhaø vua taäp ñuû caùc loaïi kyõ thuaät: cöôõi voi, xe ngöïa, ñao maâu, cung teân, phöông phaùp chieán ñaáu; khoâng thöù naøo laø khoâng bieát. Ñoù laø phaùp thöù tö. Nhaø vua coù uy löïc lôùn, thaâu nhieáp caùc tieåu vöông; khoâng ai khoâng thaàn phuïc. Ñoù laø phaùp thöù naêm. Nhaø vua kheùo leùo veà ngoân ngöõ, lôøi noùi dòu daøng, ñaày ñuû nghóa vaø vò. Ñoù laø phaùp thöù saùu. Nhaø vua coù taøi baûo doài daøo, kho taøng ñaày aép. Ñoù laø phaùp thöù baûy. Nhaø vua coù trí möu, duõng maõnh, quaû caûm, khoâng heà run sôï. Ñoù laø phaùp thöù taùm.1 Nhaø vua thuoäc doøng Saùt-lî kia thaønh töïu taùm phaùp naøy. “Theá naøo laø ñaïi thaàn2 thaønh töïu boán phaùp? Ñaïi thaàn Baø-la-moân kia töø baûy ñôøi nay cha meï ñeàu chaân chaùnh khoâng bò ngöôøi khinh cheâ; ñoù laø phaùp thöù nhaát. Ñaïi thaàn ñoïc tuïng thoâng suoát ba boä dò hoïc, coù khaû naêng phaân tích caùc loaïi kinh thö; theá ñieån u vi, khoâng thöù naøo khoâng toång luyeän; laïi gioûi pheùp xem töôùng ñaïi nhaân, döï ñoaùn toát xaáu, teá töï nghi leã; ñoù laø phaùp thöù hai. Laïi nöõa, ñaïi thaàn gioûi veà ngoân ngöõ, lôøi noùi dòu daøng, nghóa vò ñaày ñuû; ñoù laø phaùp thöù ba. Laïi nöõa, ñaïi thaàn coù trí möu, duõng caûm, quaû quyeát, khoâng heà run sôï; thaáu hieåu taát caû moïi phaùp teá töï; ñoù laø phaùp thöù tö.3 “Baáy giôø, vua thaønh töïu taùm phaùp; ñaïi thaàn Baø-la-moân thaønh töïu boán phaùp; vaø vua coù ñuû boán vieän trôï. Ñoù laø, ba phaùp teá töï, vôùi möôøi saùu tö cuï teá töï. “Baáy giôø, ñaïi thaàn Baø-la-moân ôû nôi ngoâi nhaø môùi môû baøy taâm yù cuûa vua baèng möôøi saùu vieäc, döùt tröø yù töôûng nghi ngôø cuûa vua. Möôøi saùu vieäc aáy laø gì? Ñaïi thaàn taâu vua: “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng töø

1. Taùm yeáu toá naøy hôi khaùc vôùi baûn Paøli: 1. Thuaàn chuûng (sujaøta); 2. Dung saéc (abhiruøpa); 3. Giaøu coù (añña); 4. Uy löïc (balavaø); 5. Tín taâm (saddha); 6. Hoïc roäng (bahussuta); 7. Gioûi ngoân ngöõ (bhaøsitassa attham janaøti); 8. Hieàn minh (paòdta). 2. Ñaây chæ ñaïi thaàn Baø-la-moân, töùc vò tö teá cuûa vua (purohita-braøhmaòa). 3. Boán ñöùc tính theo baûn Paøli: 1. Huyeát thoáng (sujaøta); 2. Tuïng ñoïc (ajjhaøyaka); 3. Coù giôùi ñöùc (sìlavaø); 4. Hieàn minh (paòñita).

baûy ñôøi trôû laïi cha meï vua khoâng chaân chaùnh, thöôøng bò ngöôøi khinh cheâ. Giaû söû coù lôøi aáy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông töø baûy ñôøi nay cha meï ñeàu chaân chaùnh. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng dung maïo xaáu xí, khoâng thuoäc doøng doõi Saùt-lî. Giaû söû coù lôøi aáy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông coù dung maïo ñoan chaùnh, thuoäc doøng doõi Saùt-lî. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî

muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng coù giôùi taêng thöôïng, trí tueä khoâng ñaày ñuû. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông giôùi ñöùc taêng thöôïng, trí tueä ñaày ñuû. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng gioûi caùc thuaät: cöôõi voi, xe ngöïa, caùc thöù binh phaùp cuõng khoâng bieát. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông gioûi caùc kyõ thuaät, binh phaùp chieán traän, khoâng thöù naøo khoâng bieát. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng coù uy löïc lôùn ñeå thoáng nhieáp caùc tieåu vöông. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông coù uy löïc lôùn, thoáng nhieáp caùc tieåu vöông. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng gioûi ngoân ngöõ; lôøi noùi thoâ loã, khoâng ñuû nghóa vò. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông gioûi ngoân ngöõ, lôøi noùi dòu daøng, ñaày ñuû nghóa vaø vò. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng coù nhieàu taøi baûo. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông coù nhieàu taøi baûo, kho laãm traøn ñaày. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng coù trí möu, yù chí khieáp nhöôïc. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông coù trí möu, duõng maõnh vaø quaû caûm, khoâng heà khieáp nhöôïc. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng noùi vôùi noäi cung. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông muoán teá töï, tröôùc ñaõ noùi cho noäi cung. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng noùi vôùi thaùi töû vaø caùc hoaøng töû. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông muoán teá töï, tröôùc ñaõ noùi vôùi thaùi

469 KINH CỨU LA ĐÀN ĐẦU – TRƯỜNG A HÀM I töû vaø caùc hoaøng töû. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng noùi vôùi quaàn thaàn. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông muoán teá töï, tröôùc ñaõ noùi vôùi quaàn thaàn. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng khoâng noùi vôùi töôùng só. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Ñaïi vöông muoán teá töï, tröôùc ñaõ noùi vôùi töôùng só. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng Baø-la-moân ñaïi thaàn töø baûy ñôøi trôû laïi cha meï khoâng chaân chaùnh, bò ngöôøi khinh cheâ. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Toâi baûy ñôøi trôû laïi cha meï chaân chaùnh, khoâng bò ngöôøi khinh cheâ. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng Baø-la-moân ñaïi thaàn khoâng ñoïc tuïng thoâng suoát ba boä dò hoïc, khoâng coù khaû naêng phaân tích caùc thöù kinh thö, theá ñieån u vi khoâng heà laõo luyeän, khoâng gioûi pheùp xem töôùng ñaïi nhaân, döï ñoaùn caùt hung, teá töï nghi leã. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Toâi ñoïc tuïng thoâng suoát ba boä dò hoïc, coù khaû naêng phaân tích caùc thöù kinh thö, theá ñieån u vi khoâng thöù naøo khoâng laõo luyeän, laïi gioûi pheùp xem töôùng ñaïi nhaân,

döï ñoaùn caùt hung, teá töï nghi leã. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng Baø-la-moân ñaïi thaàn khoâng gioûi ngoân ngöõ; noùi naêng thoâ loã, nghóa vò khoâng ñuû. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Toâi kheùo leùo nôi ngoân ngöõ; noùi naêng dòu daøng, ñaày ñuû nghóa vaø vò. “Hoaëc coù ngöôøi noùi, nay vua Saùt-lî muoán cöû haønh ñaïi töï, nhöng Baø-la-moân ñaïi thaàn khoâng ñuû möu trí, yù chí khieáp nhöôïc, khoâng hieåu roõ pheùp teá töï. Giaû söû coù lôøi nhö vaäy, Ñaïi vöông vaãn khoâng bò oâ ueá. Vì sao? Toâi ñuû möu trí, yù chí khoâng khieáp nhöôïc, khoâng pheùp teá töï naøo maø khoâng hieåu roõ.” Phaät baûo Cöùu-la-ñaøn-ñaàu: “Nhaø vua coù möôøi saùu choã ngôø vöïc, maø ñaïi thaàn kia côûi môû yù vua baèng möôøi saùu vieäc nhö theá.” Roài Phaät noùi tieáp: “Baáy giôø, vò ñaïi thaàn ôû nôi ngoâi nhaø môùi, baèng möôøi söï haønh4, chæ

4. Söï haønh ; Paøli: dasa-aøkaøraø, möôøi haønh töôùng: pubbe va yaóóaø das’ aøkaørehi

baøy, khuyeán khích, khieán cho ñöôïc ích lôïi, hoan hyû cho nhaø vua. Nhöõng gì laø möôøi? “Vò ñaïi thaàn noùi: Khi Ñaïi vöông teá töï, nhöõng keû saùt sanh hay nhöõng keû khoâng saùt sanh cuøng tuï hoäi ñeán. Haõy boá thí cho hoï moät caùch bình ñaúng. Neáu coù nhöõng keû saùt sanh ñeán, cuõng boá thí cho vaø kia seõ töï bieát laáy. Keû khoâng saùt sanh ñeán, cuõng boá thí cho, vì lyù do aáy maø boá thí; boá thí vôùi taâm nhö vaäy5. Neáu coù nhöõng keû troäm caép, taø daâm, hai löôõi, aùc khaåu, noùi doái, yû ngöõ, tham lam, taät ñoá, taø kieán, cuøng tuï hoäi ñeán, haõy boá thí cho hoï. Kia seõ töï bieát laáy. Neáu nhöõng keû khoâng troäm caép, cho ñeán, coù chaùnh kieán, cuøng ñeán, cuõng haõy boá thí cho hoï, vì söï aáy maø boá thí, boá thí vôùi taâm nhö vaäy. Phaät laïi noùi vôùi Baø-la-moân: “Vò ñaïi thaàn kia, baèng möôøi söï haønh naøy, chæ baøy, khuyeán khích, khieán cho ñöôïc lôïi ích, hoan hyû.” “Roài thì, vua Saùt-lî kia ôû nôi ngoâi nhaø môùi sanh ba taâm hoái tieác. Vò ñaïi thaàn khieán cho ñöôïc döùt tröø. Ba taâm hoái laø gì? “Nhaø vua sanh taâm hoái tieác raèng: Ta nay toå chöùc ñaïi töï, ñaõ laøm ñaïi töï, seõ laøm ñaïi töï, ñang laøm ñaïi töï. Toán nhieàu taøi baûo. Ñaïi thaàn taâu vua: Ñaïi vöông ñaõ toå chöùc ñaïi töï, ñaõ boá thí, seõ boá thí, ñang boá thí. Khoâng neân sanh hoái tieác ñoái vôùi teá töï coù phöôùc naøy. “Nhö theá, nhaø vua khi ôû ngoâi nhaø môùi coù ba söï hoái tieác, ñaõ ñöôïc ñaïi thaàn döùt tröø.” Phaät laïi noùi vôùi Baø-la-moân: “Baáy giôø, vua Quaùn ñaûnh doøng Saùt-lî, vaøo ngaøy raèm, khi traêng troøn, ra khoûi ngoâi nhaø môùi, taïi khoaûng ñaát troáng tröôùc nhaø, ñoát leân moät ñoáng löûa lôùn. Tay vua caàm bình daàu roùt leân ngoïn löûa, xöôùng leân raèng: ‘Haõy cho! Haõy cho!’6 “Khi aáy phu nhaân cuûa vua hay tin nhaø vua, vaøo ngaøy raèm traêng troøn, ra khoûi nhaø môùi, taïi khoaûng ñaát troáng tröôùc nhaø, ñoát leân moät ñoáng löûa lôùn, tay caàm bình daàu roùt leân ngoïn löûa, xöôùng leân raèng: ‘Haõy cho! Haõy cho!’ Baø

paæigghaøhakesu vippaæisaøraö paæivinodetuö, tröôùc khi teá töï, baèng möôøi phöông phaùp ñeå loaïi tröø nhöõng söï hoái tieác. 5. Tham chieáu Paøli: paøòaøtipaøtaø paæiviratаø te aørabha yajatam bhavam modatam bhavaö cittam eva

bhavaö antaraö pasaødetu, nhöõng ngöôøi khoâng saùt sanh, ñoái vôùi hoï, boá thí, cuùng döôøng, hoan hyû, noäi taâm sanh khôûi tònh tín. 6. Baûn Paøli khoâng coù chi tieát naøy.

471 KINH CỨU LA ĐÀN ĐẦU – TRƯỜNG A HÀM I cuøng vôùi theå nöõ caàm nhieàu taøi baûo, ñi ñeán choã vua, taâu vua raèng: “Caùc taïp baûo naøy, giuùp Ñaïi vöông laøm teá töï. “Naøy Baø-la-moân, nhaø vua lieàn noùi vôùi phu nhaân vaø theå nöõ raèng: “Thoâi, ñuû roài. Caùc ngöôi nhö theá laø ñaõ cuùng döôøng roài. Ta coù saün taøi baûo rieâng mình, ñuû ñeå teá töï.’ “Phu nhaân vaø caùc theå nöõ suy nghó: ‘Chuùng ta khoâng neân mang caùc baûo vaät naøy trôû veà noäi cung. Neáu khi ñöùc vua thieát leã ñaïi töï ôû phöông Ñoâng, chuùng ta seõ duøng ñeå hoã trôï. “Naøy Baø-la-moân, sau ñoù nhaø vua ôû phöông Ñoâng thieát leã ñaïi töï, khi aáy phu nhaân vaø caùc theå nöõ lieàn ñem caùc baûo vaät aáy trôï giuùp thieát leã ñaïi töï. “Baáy giôø, thaùi töû, hoaøng töû, hay tin nhaø vua, vaøo ngaøy raèm traêng troøn, ra khoûi nhaø môùi, taïi khoaûng ñaát troáng tröôùc nhaø, ñoát leân moät ñoáng löûa lôùn, tay caàm bình daàu roùt leân ngoïn löûa, xöôùng leân raèng: ‘Haõy cho! Haõy cho!’ Thaùi töû, hoaøng töû caàm nhieàu taøi baûo, ñi ñeán choã vua, taâu vua raèng: “Caùc taïp baûo naøy, giuùp Ñaïi vöông laøm teá töï. “Naøy Baø-la-moân, nhaø vua lieàn noùi vôùi thaùi töû vaø hoaøng töû. “Thoâi, ñuû roài. Caùc ngöôi nhö theá laø ñaõ cuùng döôøng roài. Ta coù saün taøi baûo rieâng mình, ñuû ñeå teá töï. “Thaùi töû, hoaøng töû suy nghó: ‘Chuùng ta khoâng neân mang caùc baûo vaät naøy trôû veà. Neáu khi ñöùc vua thieát leã ñaïi töïï ôû phöông Nam, chuùng ta seõ duøng ñeå hoã trôï.’ “Naøy Baø-la-moân, sau ñoù nhaø vua ôû phöông thieát leã ñaïi töï, khi aáy thaùi töû, hoaøng töû lieàn ñem caùc baûo vaät aáy trôï giuùp thieát leã ñaïi töï. “Cuõng vaäy, ñaïi thaàn caàm taøi baûo ñeán, hoã trôï vua teá töï ôû phöông Taây. Töôùng só caàm taøi baûo ñeán hoã trôï vua teá töï ôû phöông Baéc7.” Phaät laïi noùi vôùi Baø-la-moân: “Nhaø vua kia khi cöû haønh ñaïi töï khoâng gieát boø, deâ vaø caùc chuùng sanh; chæ duøng bô, söõa, daàu meø, maät, ñöôøng ñen8, ñöôøng theû ñeå teá töï.” Phaät laïi noùi vôùi Baø-la-moân:

7. Boán tö trôï, ñaõ noùi ñoaïn treân. Xem cht.25. Baûn Paøli noùi boán tö trôï cuûa ñaïi töï toå chöùc tuøy haäu teá (anuyaøgino homaø). 8. Haùn: toâ , nhuõ , ma du , maät , haéc maät , thaïch maät ; Paøli: sappi tela navanìta dadhi madhu phaøòita: bô, daàu meø, bô soáng (sanh toâ), söõa ñoâng, maät, ñöôøng caùt.

“Vua Saùt-lî kia khi cöû haønh ñaïi töï, khoaûng ñaàu hoan hyû, khoaûng giöõa hoan hyû, khoaûng cuoái hoan hyû. Ñoù laø pheùp toå chöùc teá töï.” Phaät laïi noùi vôùi Baø-la-moân9: “Vua Saùt-lî kia, sau khi cöû haønh ñaïi töï, caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y, xuaát gia haønh ñaïo, tu Boán voâ löôïng taâm. Khi thaân hoaïi maïng chung, sanh leân coõi Phaïm thieân. “Phu nhaân cuûa vua, sau khi cöû haønh ñaïi töï, cuõng caïo toùc, maëc ba phaùp y, xuaát gia haønh ñaïo, haønh boán phaïm haïnh. Khi thaân hoaïi maïng chung, sanh leân coõi Phaïm thieân. “Ñaïi thaàn Baø-la-moân sau khi chæ daãn vua teá töï boán phöông, cuõng toå chöùc ñaïi thí, sau ñoù caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y, xuaát gia haønh ñaïo, haønh boán phaïm haïnh. Khi thaân hoaïi

maïng chung, sanh leân coõi Phaïm thieân.” Phaät laïi noùi vôùi Baø-la-moân: “Baáy giôø, nhaø vua baèng ba phaùp teá töï, möôøi saùu tö cuï teá töï, ñaõ toå chöùc thaønh coâng ñaïi töï. YÙ oâng nghó sao?” Cöùu-la-ñaøn-ñaàu nghe Phaät noùi, im laëng khoâng traû lôøi. Luùc aáy, naêm traêm Baø-la-moân hoûi Cöùu-la-ñaøn-ñaàu: “Nhöõng ñieàu Sa-moân Cuø-ñaøm noùi thaät vi dieäu, sao Ñaïi sö im laëng khoâng traû lôøi?” Cöùu-la-ñaøn-ñaàu ñaùp: “Nhöõng ñieàu Sa-moân Cuø-ñaøm noùi thaät laø vi dieäu. Khoâng phaûi toâi khoâng thöøa nhaän. Lyù do maø toâi im laëng, laø vì coù ñieàu suy nghó. Sa-moân Cuø-ñaøm noùi söï vieäc naøy, khoâng noùi laø nghe töø ngöôøi khaùc. Toâi thaàm nghó: Haù Sa-moân Cuø-ñaøm khoâng phaûi laø vua Saùt-lî kia chaêng? Hoaëc giaû laø vò ñaïi thaàn Baø-la-moân kia chaêng?” Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi Cöùu-la-ñaøn-ñaàu: “Laønh thay, laønh thay. Ngöôi quaùn saùt Nhö Lai, thaät söï laø thích hôïp. Vua Saùt-lî cöû haønh ñaïi töï luùc aáy haù phaûi laø ai khaùc chaêng? Chôù nhaän xeùt nhö theá. Ngöôøi aáy chính baûn thaân Ta vaäy. Ta luùc baáy giôø ñaõ hueä thí raát lôùn.” Cöùu-la-ñaøn-ñaàu baïch Phaät raèng: “Chöøng aáy thoâi, ba loaïi teá töï vaø möôøi saùu tö cuï teá töï, laø ñöôïc quaû

9. Caùc chi tieát keå sau ñoù khoâng coù trong baûn Paøli.

473 KINH CỨU LA ĐÀN ĐẦU – TRƯỜNG A HÀM I baùo lôùn, hay coøn coù caùi gì10 hôn theá nöõa khoâng?” Phaät noùi: “Coù”. Hoûi: “Ñoù laø caùi gì?” Phaät noùi: “So vôùi ba teá töï vaø möôøi saùu teá cuï, neáu thöôøng cuùng döôøng chuùng Taêng, khoâng ñeå giaùn ñoaïn, coâng ñöùc coøn hôn nhieàu.” Laïi hoûi: “So vôùi ba teá töï vaø möôøi saùu teá cuï, neáu thöôøng cuùng döôøng chuùng Taêng, khoâng ñeå giaùn ñoaïn, do theá coâng ñöùc toái thaéng. Nhöng coøn coù caùi toái thaéng nöõa khoâng?” Phaät noùi: “Coù”. Laïi hoûi: “Ñoù laø caùi gì?” Phaät noùi: “Neáu baèng ba teá töï vaø möôøi saùu teá cuï vaø thöôøng cuùng döôøng chuùng Taêng khoâng ñeå giaùn ñoaïn, chaúng baèng vì Chieâu-ñeà taêng11 maø döïng taêng phoøng, nhaø cöûa, laàu gaùc. Thí aáy toái thaéng.” Laïi hoûi: “Baèng ba teá töï vaø möôøi saùu teá cuï vaø thöôøng cuùng döôøng chuùng Taêng khoâng ñeå giaùn ñoaïn vaø vì Chieâu-ñeà taêng maø döïng taêng phoøng, nhaø cöûa, laàu gaùc; phöôùc aáy toái thaéng. Nhöõng coù caùi gì hôn theá chaêng?” Phaät noùi: “Coù”. Laïi hoûi: “Ñoù laø caùi gì?” Phaät noùi: “Neáu baèng ba teá töï vaø möôøi saùu teá cuï vaø thöôøng cuùng döôøng chuùng Taêng khoâng ñeå giaùn ñoaïn vaø vì Chieâu-ñeà taêng maø döïng taêng phoøng, nhaø cöûa, laàu gaùc; chaúng baèng khôûi taâm hoan hyû, mieäng töï phaùt thaønh lôøi raèng: Toâi quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Phöôùc naøy toái thaéng.” Laïi hoûi: “Chöøng aáy ba phaùp quy y ñöôïc quaû baùo lôùn, hay coøn coù caùi gì hôn

10. Tham chieáu Paøli: Atthi (...) aóóo yaóóo (...) mahapphalataro: coù loaïi teá töï naøo khaùc coù keát quaû lôùn hôn? 11. Chieâu-ñeà taêng , Haùn dòch Töù phöông taêng , chæ coäng ñoàng caùc Tyøkheo khoâng thöôøng truù taïi moät nôi; Paøli: Catudisa-saígha (Skt.: Caturdiza).

nöõa?” Phaät noùi: “Coù”. Hoûi: “Ñoù laø caùi gì?” Phaät noùi: “Neáu vôùi taâm hoan hyû thoï vaø haønh naêm giôùi, suoát ñôøi khoâng gieát, khoâng troäm, khoâng taø daâm, khoâng doái, khoâng uoáng röôïu; phöôùc naøy toái thaéng.” Laïi hoûi: “Chöøng

aáy ba phaùp teá töï (...), cho ñeán naêm giôùi, ñöôïc quaû baùo lôùn hay coøn coù caùi gì hôn nöõa?" Phaät noùi: "Coù". Laïi hoûi: "Ñoù laø caùi gì?" Phaät noùi: "Neáu coù theå baèng Töø taâm nhôù nghó chuùng sanh baèng khoaûnh khaéc vaét söõa boø; phöôùc aáy toái thaéng." Laïi hoûi: "Chöøng aáy ba phaùp teá töï, cho ñeán Töø taâm, ñöôïc quaû baùo lôùn, hay coøn coù caùi gì hôn nöõa?" Phaät noùi: "Coù". Laïi hoûi: "Ñoù laø caùi gì?" Phaät noùi: "Neáu Nhö Lai, Chí Chaân, Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi, coù ngöôøi theo Phaät phaùp xuaát gia tu ñaïo, moïi ñöùc ñeàu hoaøn bò, cho ñeán, ñaày ñuû ba minh, dieät caùc söï toái taêm, ñaày ñuû tueä minh. Vì sao? Vì khoâng buoâng lung, öa soáng nôi thanh vaéng; phöôùc naøy toái thaéng." Cöùu-la-ñaøn-ñaàu baïch Phaät: "Thöa Cuø-ñaøm! Toâi vì teá töï maø chuaån bò boø, deâ moãi thöù naêm traêm con. Nay seõ thaû heát, maëc chuùng tuøy yù ñi tìm coû, nöôùc. Toâi nay quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng, xin nhaän toâi laøm Öu-baø-taéc trong chaùnh phaùp. Töø nay veà sau, cho ñeán heát ñôøi, khoâng gieát, khoâng troäm, khoâng taø daâm, khoâng doái, khoâng uoáng röôïu. Cuùi mong Theá Toân cuøng ñaïi chuùng nhaän lôøi môøi saùng mai cuûa toâi." Baáy giôø, Theá Toân im laëng nhaän lôøi. Baø-la-moân thaáy Phaät im laëng nhaän lôøi, lieàn ñöùng daäy leã Phaät, ñi quanh ba voøng, roài lui ra. Trôû veà nhaø, oâng söûa soaïn ñuû caùc loaïi haøo soaïn. Saùng hoâm sau, khi ñeán thôøi, Theá Toân khoaùc y, caàm baùt, cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø-kheo moät

475 KINH CỨU LA ĐÀN ĐẦU – TRƯỜNG A HÀM I ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi, ñi ñeán nhaø Baø-la-moân, ngoài treân choã doïn saün. Khi aáy Baø-la-moân töï tay chaâm chöôùc, cuùng Phaät vaø Taêng. AÊn xong, thaâu y baùt, duøng nöôùc röûa xong, Phaät ñoïc cho Baø-la-moân nghe moät baøi tuïng: Teá töï, löûa laø nhaát. Ñoïc tuïng, thô laø nhaát. Loaøi ngöôøi, vua laø nhaát. Caùc soâng, bieån laø nhaát. Caùc sao, traêng laø nhaát. AÙnh saùng, maët trôøi nhaát. Treân, döôùi vaø boán phöông, Phaøm sanh vaät hieän höõu, Chö Thieân vaø Ngöôøi ñôøi, Duy chæ Phaät toái thöôïng. Ai muoán caàu ñaïi phuùc, Haõy cuùng döôøng Tam baûo. Baáy giôø Cöùu-la-ñaøn-ñaàu laáy moät caùi gheá nhoû ngoài tröôùc Phaät. Theá Toân thuyeát phaùp cho oâng theo thöù töï, chæ baøy, khuyeán khích, khieán ñöôïc lôïi ích, hoan hyû. Ngaøi noùi veà thí, veà giôùi, veà sanh thieân; noùi duïc laø tai hoïa, phieàn naõo laø chöôùng ngaïi12, xuaát ly laø toái thöôïng, phaân boá, hieån thò caùc haïnh thanh tònh. Roài Theá Toân quaùn saùt Baø-la-moân, yù chí ñaõ meàm dòu, aám caùi ñaõ vôi nheï13, deã ñöôïc ñieàu phuïc. Nhö thöôøng phaùp cuûa chö Phaät, Ngaøi giaûng thuyeát cho oâng veà Khoå thaùnh ñeá, phaân bieät hieån thò, thuyeát Taäp thaùnh ñeá, Taäp dieät thaùnh ñeá. Cöùu-la-ñaøn-ñaàu ngay treân choã ngoài maø xa lìa traàn caáu, ñaéc phaùp nhaõn tònh. Cuõng nhö taám luïa traéng raát deã nhuoäm maøu. Baø-la-moân Cöùu-la-ñaøn-ñaàu cuõng vaäy, thaáy phaùp, ñaéc phaùp, thaønh töïu ñaïo quaû, quyeát ñònh an truù, töï tín khoâng do ai, ñaéc voâ sôû uùy14, beøn

12. Haùn: thöôïng laäu vi ngaïi . Tham chieáu Paøli: kaømaønaö aødinavaö okaøraö saökilesam, söï nguy hieåm, söï thaáp heøn vaø söï oâ nhieãm cuûa duïc. 13. Haùn: aám caùi khinh vi ; Paøli: vinìvaraòna-cittam, taâm ñaõ dieät tröø caùc trieàn caùi (coù naêm trieàn caùi). 14. Haùn: kieán phaùp, ñaéc phaùp, hoaïch quaû,

ñònh truù, baát do tha tín, ñaéc voâ sôû uyù . Tham chieáu
Paøli: diæeha-dhammo patta- dhamma vidita-dhammo pariyogaøôha-dhammo tiòòna-vicikiccho vigata-kathaökatho vesaørajjappatto aparapaccayo satthu saøsane, thaáy phaùp, ñaéc phaùp, ngoä phaùp,

baïch Phaät raèng: “Nay con ba laàn xin quy y Phaät, Phaùp, Thaùnh chuùng. Nguyeän Phaät chaáp thuaän con laø moät Öu-baø-taéc ôû trong Chaùnh phaùp. Töø nay veà sau, cho ñeán troïn ñôøi, khoâng gieát, khoâng troäm, khoâng taø daâm, khoâng doái, khoâng uoáng röôïu.” Roài laïi baïch Phaät tieáp raèng: “Cuùi mong Theá Toân nhaän lôøi môøi cuûa con trong baûy ngaøy.” Theá Toân khi aáy im laëng nhaän lôøi. Trong baûy ngaøy aáy, Baø-la-moân töï tay chaâm chöôùc, cuùng Phaät vaø Taêng. Qua baûy ngaøy, Theá Toân du haønh trong nhaân gian. Phaät ñi chöa bao laâu, Cöùu-la-ñaøn-ñaàu maéc beänh maø maïng chung. Khi aáy, soá ñoâng Tyø-kheo nghe tin Cöùu-la-ñaøn-ñaàu sau khi cuùng döôøng Phaät baûy ngaøy vaø khi Phaät ñi chöa laâu, oâng laâm beänh maø maïng chung. Caùc Tyø-kheo naøy beøn nghó thaàm raèng: “Ngöôøi kia nay maïng chung, seõ sanh veà ñaâu?” Roài caùc Tyø-kheo ñi ñeán choã Phaät, leã döôùi chaân Phaät xong, ngoài xuoáng moät beân, baïch Phaät raèng: “Cöùu-la-ñaøn-ñaàu nay maïng chung, seõ sanh veà ñaâu?” Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Ngöôøi aáy tònh tu phaïm haïnh, thaønh töïu phaùp vaø tuøy phaùp vaø cuõng khoâng bò xuùc nhieãu bôûi phaùp15, do ñaõ ñoaïn tröø naêm haï phaàn keát, hieän Baùt-nieát-baøn ôû nôi kia, khoâng trôû laïi coõi naøy nöõa16.” Baáy giôø, caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng lôøi Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

thaâm nhaäp phaùp, dieät nghi, tröø hoaëc, ñöôïc voâ uùy, duy y giaùo phaùp cuûa Ñaïo Sö.

15.

Haùn: dieäc baát ö phaùp höõu sôû xuùc nhieãu .

16.

Chæ tröôøng hôïp Thaùnh giaû Baát hoaøn (Paøli: Anaøgaømin), sanh leân Tònh cö (Paøli:

Suddhaøvaøsa) vaø nhaäp Nieát-baøn taïi ñoù.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.